

СОВЕТ АКТАНЫШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

423740, село Актаныш, проспект
Ленина, дом 58, тел.3-15-99

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
АКТАНЫШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

423740, Актаныш авылы, Ленин
проспекты, 58 нче йорт, тел.3-15-99

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы
Актаныш авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

«05» ИЮЛЬ 2019 ел

№ 13

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы Нигезләмәне раслау турында

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы җирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларға үзгәрешләр мониторингы үткөрү буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының “Актаныш авыл җирлеге” Уставына таянып, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына:

үз нормалар иҗат итү эшчәнлегендә өлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә; җаваплы затлар итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи инструкцияларенә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Өлеге карарны мәғлүмат стендларында яктыртып халыкка җиткерергә Актаныш авыл җирлеге сайтында, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы сайтында, Татарстан Республикасының хокукый мәғлүмат рәсми порталында урнаштырырга.

4. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә калдырам.

Совет рәисе,
Актаныш авыл җирлеге башлыгы

Э.Н.Фәттахов

Татарстан Республикасы
Актаныш муниципаль районы
Актаныш авыл җирлеге Советының
2019 елның «03» Июль № 13
карары белән расланды

Нигезләмә

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турында

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингы (алга таба - мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә җирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, муниципаль актларны кабул итүне (басмасын) тәэмин итү өчен мөһлүмат җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, яисә үз көчен югалткан дип тану (гамәлдән чыгару)ны күз алдында тоту.

2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткөрелә.

3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткөргәндә Актаныш муниципаль районы "Актаныш авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Советы Аппаратының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткөрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрен, каршылыкларны, пробелларны, хокукый җайга салуда кабатлауларны бетерү;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә җыю, гомумиләштерү, анализ һәм үзгәрешләренә бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәҗәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлар; Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы «Актаныш авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткөрүнең нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү; хокукий җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау; прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы; гражданның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренең вәкилләре органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган мөрәҗәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән

муниципаль актларга карата үткөрелгән хокукий экспертиза бәяләмәсе; билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

җирле үзидарә органнары үткөрә торган конференцияләренең, семинарларның, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткөрү тәртібе

8. Җирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткөрәләр.

Мониторинг үткөрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткөрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан

Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:
әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;
федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;
прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, җирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар иҗат итү эше нәтижеләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

хокукый мәгълүмат системаларында мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат кер»;

хокукый мәгълүмат системаларында» мәгълүмат системасын хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү;
автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарға туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү; муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән

зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу; муниципаль акт чыгарганда җирле үзидарә органы компетенциясенә

чикләрен үтәү; муниципаль актта коррупциячел факторлар булу; иҗтимагый мөнәсәбәтләренә хокукый җайга салуда тулылык; коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгнәсен бозу; муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ; норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе

булу; норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы; муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм

эчтөлөгө; муниципаль акт белән жайга салынган мөнөсәбәтлөргө бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьлөндөрү (канәгатьлөндөрүдөн баш тарту) турындагы закон көчөнә кәргән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актың үз көчөн югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә; муниципаль актларны күбрәк юридик көчә булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткөрелә.

Мониторинг үткөрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткөрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүчә затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көчөнә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлегә Нигезләмәнең 14 пунктындагы өченчә абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткөрелә.

16. Мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүчә айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап тотат:

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисапта (мәгълүмат) булырга тиеш: мониторинг үткөрү объекты турында мәгълүмат; мониторинг үткөрүне башкаручылар турында мәгълүмат; мониторинг үткөрү чоры турында мәгълүмат;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткөрү нигезләре. 16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисапта (мәгълүмат) булырга тиеш:

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат; муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда жиберелә.

Өлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жиберелә, анда булмаганнар.

8. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткөрү һәм хокукый иҗат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жириле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукый жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплы затлар җаваплы.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жириле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.

